

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 โดยมีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับโดยละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำรงตำแหน่งในปีการศึกษา 2532 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 จำนวน 329 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) มีลำดับขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร

คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนทั้งหมดในเขตการศึกษา 5 จำนวน 1,859 โรงเรียน นำมาคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรได้จำนวน 329 โรงเรียน โดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน (Taro Yamne, 1970 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2525) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร

N = จำนวนประชากรทั้งหมด = 1,859 โรงเรียน

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ .05

$$n = \frac{1,859}{1 + (1,859)(0.05)^2}$$

$$n = 329$$

ขั้นที่ 2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรในรายจังหวัด

นำขนาดของกลุ่มตัวอย่างในขั้นที่ 1 มาสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ชนิดที่เป็นสัดส่วนในการสุ่ม (Sampling fraction) ของทุก ๆ ชั้นภูมิ ซึ่งแยกชั้นภูมิตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่มาก ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก ในทุก ๆ จังหวัด ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นประชากรและเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละจังหวัด และแต่ละขนาดของโรงเรียน

จังหวัด	ขนาดโรงเรียน											
	ใหญ่มาก		ใหญ่		กลาง		เล็ก		เล็กมาก		รวม	
	N	n	N	n	N	n	N	n	N	n	N	n
กาญจนบุรี	8	2	51	9	215	38	142	25	36	6	452	80
เพชรบุรี	2	-	30	5	121	21	76	14	20	4	249	44
ประจวบคีรีขันธ์	6	1	33	6	122	21	67	12	9	2	237	42
ราชบุรี	4	1	58	10	190	34	89	16	19	3	360	64
สุพรรณบุรี	7	1	63	11	263	47	106	19	19	3	458	81
สมุทรสงคราม	2	-	27	5	33	6	27	5	14	2	103	18
รวม	29	5	262	46	944	167	507	91	117	20	1859	329

N = จำนวนประชากร

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 รวบรวมรายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาของทุกจังหวัด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แล้วสุ่มตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 2 ในแต่ละจังหวัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะแบบกำหนดคำตอบให้ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

แบบสอบถามแยกออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ

กำหนดคำตอบให้ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวคิด หลักการ การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา ของ เบ็น เอ็ม แฮร์ริส (Ben M. Harris) มาใช้กับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check-list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดลำดับขั้นของการสร้างเครื่องมือไว้ดังนี้

3.1 ทำการศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการ บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลเป็นกรอบแนวคิดหลัก กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย และกำหนดเครื่องมือการวิจัย

3.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและให้ครอบคลุมตามขอบเขตที่กำหนด

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแนะนำและปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความตรงเนื้อหา และภาษาที่ใช้ จำนวน 6 ท่าน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

3.6 นำข้อเสนอแนะและการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ดำเนินการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมีดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 5 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
- 3) ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พร้อมกับส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งกลับคืนมายังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เก็บรวบรวมข้อมูลไว้
- 5) ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จัดส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย
- 6) กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยจะใช้วิธีส่งจดหมายติดตาม 2 ฉบับ หรือในบางห้องที่จะไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมากที่สุด
- 7) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนไปทำการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ต่อไป

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และรับคืน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป		จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดใหญ่่มาก	5	5	5	100.00
ขนาดใหญ่	46	41	41	89.13
ขนาดกลาง	167	147	147	88.02
ขนาดเล็ก	91	83	83	91.21
ขนาดเล็กมาก	20	18	18	90.00
รวม	329	294	294	89.36

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

- 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
- 2) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด}} \times 100$$